

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 6/2010 rd

Berättelse om regeringens åtgärder under år 2009

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 20 februari 2010 berättelsen om regeringens åtgärder under år 2009 (B 5/2010 rd) till grundlagsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att de ständiga fackutskotten får lämna utlåtande i ärendet till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- direktör Heli Backman, direktör Eija Koivuranta, utvecklingsdirektör Klaus Halla, regeringsråd Esko Salo och överinspektör Pentti Kananen, social- och hälsovårdsministeriet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Social- och hälsovårdsutskottet har behandlat berättelsen utifrån de uttalanden som riksdagen godkänt på förslag av utskottet. Ett av dem hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Alla övriga, sammanlagt 32 uttalanden, hör till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Utskottet har vissa anmärkningar med anledning av berättelsen.

Uttalanden som kan strykas

Utskottet anser att de åtgärder som vidtagits med anledning av följande uttalanden har varit tillräckliga eller att de i övrigt inte längre är aktuella. Därmed kan de strykas.

- *Enhetligt avgiftstak för hälso- och sjukvården* RP 187/2001 rd
- *Lagen om utkomstskydd för arbetslösa* RP 115/2002 rd, uttalandena 1, 4 och 5

- *Ersättningsskydd för krigsinvalid* RP 150/2002 rd
- *Arbetspensionsreform* RP 261/2002 rd, uttalande 1
- *Verkställighet av arbetsmarknadsstödsreformen* RP 164/2005 rd, uttalande 1
- *Verkställighet av tobakslagen* RP 226/2005 rd
- *Utvecklande av systemet med personliga assistenter* RP 166/2006 rd
- *Barnskydd* RP 252/2006 rd, uttalandena 1 och 2
- *Reform av avgiftssystemen* RP 37/2008 rd, uttalande 1
- *Överföring av underhållsstödet från kommunerna till Folkpensionsanstalten* RP 49/2008 rd, uttalande 1

Uttalanden som ska stå kvar

Alla andra uttalanden som godkänts på förslag av social- och hälsovårdsutskottet än de som

nämns ovan behövs fortfarande och bör stå kvar i regeringens berättelse.

Regeringen anser att följande uttalanden i berättelsen inte längre kräver åtgärder. Utskottet omfattar inte regeringens syn utan uttalar följande om dem:

Förbättrande av grundskyddet RP 155/2001 rd

Utskottet instämmer i det som sägs i berättelsen om att de största problemen med grundskyddet är att de som omfattas av de primära förmånssystemen allt för ofta måste ty sig till utkomststöd. Därför är det viktigt att se på de primära förmånernas nivå för att utkomststödet enligt sitt ursprungliga syfte ska bli ett socialt skyddsnät främst för personer som tillfälligt befinner sig i en ekonomiskt svår situation. Under den ekonomiska lågkonjunkturen har antalet personer som får utkomststöd åter stigit, precis som kommunernas utgifter för stödet. Det finns gott om unga arbetslösa arbetssökande och barnfamiljer bland dem som får utkomststöd. Utskottet anser att man fortsatt bör arbeta på att ta fram metoder för att underlätta för dem som får utkomststöd.

Lagen om utkomtskydd för arbetslösa RP 115/2002 rd

Uttalandena om utvidgad rätt till tilläggsdag inom utkomtskyddet för arbetslösa och om slopad behovsprövning vid arbetsmarknadsstöd behöver fortsatt följas upp och besvaras också i nästa berättelse. SATA-kommittén för en totalreform av den sociala tryggheten föreslog i sin slutrapport att behovsprövningen vid arbetsmarknadsstöd ska lopas när det gäller makens inkomster. Utskottet anser att man i samband med beredningen av nästa statsfinansiella ramar bör anvisa lämpliga medel för att slopa behovsprövningen.

Utländsk arbetskraft RP 171/2008 rd

Utskottet kräver att pensions- och socialförsäkringsavgifter för utländska arbetstagare betalas på tillbörligt sätt. Därför finns det fortfarande

de skäl att klarlägga med vilka åtgärder efterlevnaden av betalningsförpliktelserna kan bevakas bättre. Nödvändiga resurser för övervakningen bör säkerställas.

Om lagberedningen

Utskottet tar här upp social- och hälsovårdsministeriets resurser för lagberedning och frågan om samordning av lagberedningen. En av ministeriets kärnuppgifter är att bereda lagstiftning och författningar av lägre rang. Statens revisionsverk har fäst sig vid hur knappa social- och hälsovårdsministeriets resurser för lagberedning är (SRV:s publikation 196/2009 Styrningssystemet på social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde). Ministeriets personella resurser för lagberedning är omkring 10 procent av de totala personella resurserna, vilket motsvarar genomsnittlig nivå på ministeriet. Men ministeriet bereder omkring en femtedel av alla propositioner och därmed spelar lagberedningen där en central roll för riksdagens arbete.

De personella resurserna för lagberedning har också inom ministeriet ansetts otillräckliga för att uppfylla de mål som riksdagen, justitieministeriet och laglighetsövervakarna ställer. De otillräckliga lagberedningsresurserna har fördröjt överlämnandet av propositioner om nödvändiga reformer till riksdagen och delvis varit orsak till bristfällig beredning. Lagberedningen måste få mer resurser och det behövs också mer resurser för att göra beredningen mer planmässig och samordnad. Propositioner bör överlämnas till riksdagen mer planmässigt under varje riksmöte för att de inte som nu ska anhopa sig mot slutet av året och för att det ska finnas mer tid för att förbereda genomförandet.

Utlåtande

Social- och hälsovårdsutskottet föreslår

att grundlagsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 7 maj 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Risto Autio /cent
Maria Guzenina-Richardson /sd
Arja Karhuvaara /saml
Inkeri Kerola /cent
Anneli Kiljunen /sd

Marjaana Koskinen /sd
Jukka Mäkelä /saml
Håkan Nordman /sv
Markku Pakkanen /cent
Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /cent
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.